

בית החינוך תיכון ע"ש חיים הרצוג" כפר סבא

לקראת י"א

מבנה תעודת הבגרות ומקצועות הבחירה

תוכן העניינים

3	דבר המנהלת
4	פרק א' מבנה תעודת הבגרות: הגדרות והסברים
12	פרק ב' תנאי הזכאות לתעודת בגרות
13	פרק ג' תעודת הבגרות והאוניברסיטאות
14	פרק ד' מקצועות הלימוד העומדים לבחירת התלמיד
15	פרק ה' מידע מפורט על מקצועות הבחירה
15	ספרות
16	היסטוריה
17	מחשבת ישראל
18	שפות - ערבית, צרפתית
20	(מדעי החברה) סוציולוגיה, כלכלה, פסיכולוגיה
24	ביולוגיה
26	מדעי המחשב
27	כימיה
28	עבודת גמר
מקצועות יחודיים שאינם לבחירה:	
30	מחול
31	הנדסת תוכנה-סייבר
32	מגמת מידע ונתונים - DATA ANALYSIS
33	כימיה רפואית
34	המגמה הבינלאומית: יחסים בינלאומיים ומשפטים
35	מגמת שיווק ויזמות
36	פרק ו' הנחיות כלליות לבחירת מקצועות מורחבים
37	פרק ז' איך לבחור נכון

"תמיד יש משהו חדש שאנחנו יכולים ללמוד על כל דבר. ככה זה ביקום אין-סופי"
פרנק הרברט

תלמידים יקרים,

הנכם עומדים בפני השלב בו אתם נדרשים להחליט ולבחור את המקצועות אותם תלמדו בהרחבה במהלך השנתיים הקרובות.

בבית ספרנו מגוון מקצועות לימוד אשר יאפשרו לכל אחד ואחת מכם לבחור מקצוע מורחב המתאים לכישוריו ולתחום התעניינותו.

בחברת זו אנו פורשים בפניכם תכנית לימודים עשירה ומגוונת בה כל תלמיד ימצא וימצא את יכולותיו. תהליך הבחירה דורש מכם שיקול דעת ואחריות. מקצועות הבחירה ילמדו לאורך שנתיים. חשוב שתבחרו ותלכו אחר נטיות ליבכם ועל פי כישוריכם.

לבחירותיכם תהיה השלכה עתידית על איכות תעודת הבגרות ועתידכם האקדמי.

הבחירה אינה קלה אולם ניתן להתייעץ עם צוות השכבה, רכזי מקצוע, וחברי הנהלה שישמחו לחשוב יחד איתכם, ויהיו שותפים להתלבטויות בבחירת המקצוע המורחב.

אני מאחלת לכם בחירה מושכלת ולמידה משמעותית מתוך סקרנות והגשמה עצמית.

בהצלחה,
מנהלת בית-הספר

סמדר גולדשטיין

פרק א': מבנה תעודת הבגרות

*כל האינפורמציה המוצגת לפניכם נכונה ליום 11.3.2022
יתכנו שינויים במבנה תעודת הבגרות בהתאם למהלכים שמוביל משרד החינוך.

תעודת הבגרות משקפת את כל יחידות הלימוד שלמד התלמיד בבית-הספר התיכון.
בתעודה שני חלקים: חלק עליון וחלק תחתון.

החלק העליון:

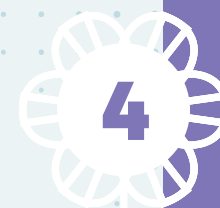
- נתונים מזהים של התלמיד ושם ביה"ס.
- מקצועות חובה ללמידה ולהערכה גם באמצעות היבחנות חיצוניות, היקף כל בחינה ביחידות לימוד ולצידה ציון.
- מקצוע מורחב ברמה של 5 יח"ל - היקף הבחינה ביחידות לימוד ולצידה ציון.
- עבודת גמר לתלמידים שהכינו בנוסף לשני מקצועות מורחבים, היקף הפעילות בשעות לימוד (450 ש') ולצידם הציון.

חלק תחתון:

- יחידה מדעית, שתי מקצועות השכלה כללית, חינוך גופני - חובות למידה נוספות שאין עליהן חובת היבחנות בבחינות חיצוניות והמוערכות בהערכה פנימית בלבד.
- הערכת התכנית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית-קהילתית.

מקצועות חובה בחלק העליון של התעודה

יהודי ממלכתי 21 יחידות לימוד לפחות
אשכול מורשת ותרבות: תנ"ך**** 2
אשכול ידע עם, מדינה ועולם: היסטוריה**** 2 אזרחות 2
אשכול עברית: ספרות**** 2 עברית 2
מתמטיקה*** 3 יח"ל לפחות אנגלית** 3 יח"ל לפחות
מקצוע מורחב 5 יחידות לימוד עבודת גמר(לא חובה) 5 יחידות לימוד

הבהרות:

מהו מקצוע מורחב?

- אחד ממקצועות החובה (למעט אנגלית)
- מקצוע בחירה אחר בהיקף של 5 יח"ל
- עבודת גמר בהיקף של 5 יח"ל

הערות

- תלמיד יוכל להיבחן בבחינות חיצוניות לכל היותר בשני מקצועות ברמה של 5 יח"ל (בנוסף למתמטיקה ולאנגלית).
- כל מקצוע נוסף שהתלמיד יבחר ללמוד ברמה מוגברת, או ברמה שאינה מוגברת, יירשם כמקצוע פנימי ללא ציון יחידות הלימוד.

**אנגלית

חובה על כל תלמיד בבית-הספר להיבחן ברמת 3 יח"ל לפחות לצורך קבלת תעודת בגרות. אולם רמה של 4 יח"ל לפחות היא תנאי להתקבל למוסדות להשכלה גבוהה.

רמת הלימודים במקצוע זה תקבע על פי ההישגים בכיתות י' - י"א. בית הספר ממליץ לתלמידי 3 יח"ל, לעשות כל מאמץ כדי להגיע לרמה של 4 יח"ל. להלן המבנה המודולארי של יחידות הבגרות באנגלית:

3 יח"ל 3 שאלונים: A B C

4 יח"ל 3 שאלונים: C D E

5 יח"ל 3 שאלונים: E F G

בכל רמה חובה להיבחן בבגרות בע"פ ולהגיש תלקיט בספרות אנגלית.

***מתמטיקה

חובה על כל תלמיד בבית-הספר להיבחן ברמת 3 יח"ל לפחות. רמת הלימוד נקבעת על פי השגי התלמיד.

**** ספרות, הסטוריה

ניתן ללמוד 3 יח"ל נוספות ולהרחיב לרמה של 5 יח"ל.

מקצועות בחלק התחתון של התעודה

<p>יהודי ממלכתי מקצועות בחלק התחתון של התעודה</p>
<p>מקצוע מדעי (הקף של 3 ש"ש סך הכל 90 שעות מהמקצועות):</p> <p>מבוא לביולוגיה מבוא לכימיה מבוא לפיסיקה מבוא למדעי הטכנולוגיה (מדעי המחשב)</p>
<p>מקצועות השכלה כללית (הקף של 1 ש"ש סך הכל 30 ש"ש)</p> <p>למידה של שני מבואות להשכלה כללית מתוך: אשכול חברה ורוח (מדעי החברה, מבוא לספרות) אשכול מורשת ותרבות (מחשבת ישראל) אשכול האמנויות (מבוא למחול ואמנות) אשכול המדעים והטכנולוגיה (מבוא לפיסיקה, כימיה, ביולוגיה, מדעי המחשב) אשכול שפות (ערבית, צרפתית)</p>
<p>חינוך גופני (היקף של 60 שעות לימוד מדי שנה במשך 3 שנים כתנאי סף לזכאות)</p>
<p>התכנית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית-קהילתי. (90 שעות התנסות פרטנית +90 שעות התנסות קבוצתית)</p> <p>כיתה י': 60 שעות פרטניות +30 שעות קבוצתיות כיתה יא': 30 שעות פרטניות + 30 שעות קבוצתיות כיתה יב': 30 שעות קבוצתיות</p>

מושגים כלליים:

ציוני מקצועות הבגרות הרשומים בחלק העליון של התעודה הם הממוצע בין הציון השנתי שניתן על ידי המורה, המלמד בבית-הספר, לבין ציון המבחן החיצוני.

ציוני מקצועות הבגרות הרשומים בחלק התחתון של התעודה הם הציון השנתי של התלמיד שניתן על ידי המורה.

הסבר המושגים הקשורים בתעודת בגרות

יחידת לימוד (יח"ל): חומר לימודים עיוני הנלמד במשך שנה תמימה 3 שעות שבועיות (בערך: 90-100 שעורים בשנה).

רמות לימוד:

בכל מקצוע יהיו עד שלוש רמות לימוד:
רמה רגילה: 1-2 יחידות לימוד
רמת ביניים: 3-4 יחידות לימוד
רמה גבוהה: 5 יחידות לימוד

ההבדל בין רמות הלימוד מתבטא הן במספר שונה של יח"ל והן בהעמקת הלימוד בכל יחידה.

לימודי חובה: מקצועות שחייבים ללמוד במשך שנה או יותר משנות הלימוד בבית-הספר. לימודי החובה כוללים: מקצועות בגרות חיצוניים הנרשמים בחלק העליון של התעודה ונלמדים בכתה י' וי"א.

מקצועות בגרות הנרשמים בחלק התחתון של התעודה ונלמדים בבית הספר ללא בחינת בגרות חיצונית.

לימודי בחירה:

מקצועות אותם בחרו התלמידים ללמוד, בנוסף למקצועות החובה החייבים בבחינה חיצונית. התלמיד חייב לבחור מקצוע אחד לפחות.

בחינה חיצונית: מבחן בגרות ארצי, שמחובר על ידי משרד החינוך ונבדק על ידי מעריכים חיצוניים.

עבודת גמר:

עבודת גמר תוכל להיחשב כאחד משני המקצועות להרחבה, ולצדה יצינו מספר יחידות הלימוד והציון. במקרה שעבודת הגמר תהיה מקצוע מורחב נוסף על שני המקצועות המורחבים היא תירשם בנפרד, בתוספת ציון והיקף הפעילות בשעות לימוד (450 שעות לימוד) וללא אזכור של מספר יחידות הלימוד.

מקצוע השכלה כללית:

מבוא לתחום דעת או תכנית לימודים קצרה שאינה חלק מפרקי החובה, שבית הספר בוחר ללמד להעשרה בלבד. המקצוע מוערך בהערכה פנימית בלבד. הזכאות לתעודת בגרות מותנית בכך שהתלמיד למד שני מקצועות להשכלה כללית.

ציון סופי:

ציון שיוענק לתלמיד במקצוע ואשר יודפס בתעודת הבגרות שמתקיימת בו גם היבחנות חיצוניות. הציון הסופי הינו שקלול של בחינת הבגרות, ציון שנתי וציון ההערכה הבית ספרית.

הערכה בית-ספרית:

ציון הניתן לתלמיד על ידי בית הספר, בדרך ובשיטה בהן בית הספר בחר להעריך את ידיעותיו. על פי מתווי ההערכה שיפורסמו, או על פי הערכה בית ספרית אחרת שתאושר לבית הספר ע"י הוועדה המלווה. ציון זה יהווה, בדרך כלל, 30% מהציון במקצוע המוערך בהיבחנות חיצוניות.

ציון שנתי:

ציון שיוענק לתלמיד על ידי בית הספר לקראת הבחינה החיצונית. הציון יישקף את ידיעותיו של התלמיד בחלק של ה-70% (שהוא הבחינה החיצונית). מבנה הציון השנתי יתבסס על הנוהל המופיע בחוזר מנכ"ל. ציון זה יהווה 30% מציון הבחינה שנעשתה בהיבחנות חיצוניות.

דוגמאות לתעודות בגרות צירופים של החלק העליון

דוגמא ג' ממלכתי		דוגמא ב' ממלכתי		דוגמא א' ממלכתי	
10	5 מקצועות החובה	10	5 מקצועות החובה	10 יח"ל	5 מקצועות החובה
3	מתמטיקה	5	מתמטיקה	4 יח"ל	מתמטיקה
3	אנגלית	5	אנגלית	4 יח"ל	אנגלית
5	עבודת גמר	5	בחירה- מורחב	3 יח"ל תוספת	הרחבת אחד ממקצועות החובה
		5	בחירה מורחב		
		450 ש'	עבודת גמר		
21 יח"ל	סה"כ	30 יח"ל 450+ ש'	סה"כ	21 יח"ל	סה"כ

התכנית להתפתחות אישית ומעורבות בקהילה

הדרישות לתכנית החינוכית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית-קהילתית:

- א.** התכנית החינוכית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית-קהילתית היא תלת-שנתית. רק עם סיום החובות הנדרשות יוכל התלמיד לקבל את ההערכה "סיים בהצלחה", שהיא תנאי הכרחי לזכאות לתעודת הבגרות.
- ב.** התכנית מתפרסת על פני 3 שנים של למידה משמעותית ומעורבות פעילה. התכנית תורמת לטיפוח בוגר עצמאי, מעורב, בעל תודעה חברתית, בעל חוסן נפשי, אכפתי ורואה את המעורבות כדרך חיים.

תחומי הפעילויות

- אני והקהילה: בהיקף כולל של 90 שעות (60 ש' אישיות ועוד 30 ש' קבוצתיות) כיתה י'
- אני והחברה הישראלית: בהיקף כולל של 60 שעות (30 ש' אישיות ועוד 30 ש' קבוצתיות) - כיתה י"א
- אני ומדינת ישראל: בהיקף כולל של 30 שעות קבוצתיות - כיתה י"ב

הערכות התלמידים

- לא סיים
- סיים
- סיים בהצלחה
- סיים בהצטיינות (לבוגרי י"א-י"ב).

בנוסף למילוי חובת שעות ההתנסות לאורך שלוש השנים נדרש התלמיד להגיש בסוף יב' עבודת סיכום/רפלקציה אישית המסכמת שלוש שנות פעילות במסגרת התוכנית למעורבות חברתית.

ג. להלן פירוט התכנית החינוכית להתפתחות אישית ולמעורבות חברתית-קהילתית על פי שכבות הגיל:

נושאי התכנית	דגשים	דרישות התכנית
כיתה י': אני והקהילה	להיות אזרח המודע לעצמו, מפעיל שיקולי דעת ערכיים בבחירותיו, פעיל ומעורב בקהילה	60 שעות התנסות מעשית פרטנית + 30 שעות התנסות מעשית קבוצתית (פרויקט) עד תום חופשת הקיץ
כיתה י"א: אני והחברה הישראלית	להיות אדם המודע לזהותו האישית, מנהל ומכוון את עצמו, מפתח שייכות קהילתית על ידי מעורבות והשפעה בקהילה ובחברה הישראלית	30 שעות התנסות מעשית קבוצתית (פרויקט) עד תום חופשת הקיץ
כיתה י"ב: אני ומדינת ישראל	להיות בוגר המכיר ומכבד את תרבות עמו ואת תרבות זולתו, הנכון לשרת שירות משמעותי צבאי, לאומי ואזרחי ולנהל חיי אזרחות פעילה ויצרנית ובעל מסוגלות לזהות צרכים בחברה וליזום מענים.	30 שעות (פרויקט) התנסות מעשית פרטנית או קבוצתית

מסלול הצטיינות יתרה :

מסלול זה יזכה את התלמיד בנקודות זכות אקדמיות לתעודת הבגרות

קריטריונים לקבלה:

- תלמיד שביצע 60 שעות התנסות אישית לאורך שלוש השנים.
- 30 שעות התנסות קבוצתית בכל שנה.
- הגשת עבודת רפלקציה בתום בסוף כיתה יב' קיבל הערכה גבוהה ממקום ההתנסות.
- קיבל הערכה בתעודת סוף שנה בכיתה י' + י"א - "סיים בהצטיינות".

פרק ב': תנאי הזכאות לתעודת בגרות

1. ציון חיובי בבחינות במקצועות החובה והמקצוע המורחב. } סה"כ 21 יח"ל לפחות
2. ציון חיובי בבחינות במקצועות הבחירה - 5 יח"ל.
3. ציון סופי חיובי במקצועות המופיעים בחלק התחתון של התעודה:
מקצוע מדעי אחד + שני מקצועות השכלה כללית.
4. ציון חיובי במקצוע חינוך גופני.
5. ציון חיובי במקצוע עברית.

* התנדבות רציפה בקהילה בהקף של 90 שעות התנסות פרטנית + 90 שעות התנסות קבוצתית.

פרק ג': תעודת הבגרות והאוניברסיטאות

תעודת הבגרות הינה מרכיב מהותי בתנאי הקבלה של האוניברסיטאות. המוסדות להשכלה גבוהה מעניקים הטבה (בונוס) לציוני הבגרות ברמה מוגברת (4-5 יח"ל), במטרה לעודד תלמידים ללמוד ולהבחן ברמה מוגברת. מידי שנה מפרסמת הועדה הבין-אוניברסיטאית את תנאי הקבלה בחוברת המפרטת את דרישות ההרשמה.

ניתן להתעדכן באינטרנט בנושא זה

דרישות כלליות:

- א. בחינה פסיכומטרית של המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.
- ב. תעודת בגרות.

בדרך-כלל המוסדות להשכלה גבוהה נותנים בונוס למקצועות בהיקף של 4-5 יח"ל.

הבונוס במתמטיקה 5 יח"ל - 35 נקודות
הבונוס באנגלית 5 יח"ל - 25 נקודות

ייתכנו הבדלים בין המוסדות השונים להשכלה הגבוהה.

כמו כן יתכנו בעתיד שינויים בדרישות הקבלה של כל המוסדות להשכלה גבוהה, או של חלקם.

פרק ד': מקצועות הלימוד העומדים לבחירת התלמיד

בהיקף של 5 יח"ל

א. מדעי הטבע ומדעים מדויקים:
כימיה
ביולוגיה
מדעי המחשב

* בחירה במקצועות הנ"ל (למעט ביולוגיה) מותנה בלימוד מתימטיקה ברמה מוגברת ובהתאם לתנאי הקבלה.

ב. מדעי הרוח:
ספרות בראי הקולנוע והתיאטרון
(השלמה מ-2 יח"ל ל-5 יח"ל)
היסטוריה (השלמה מ-2 יח"ל ל-5 יח"ל)
מחשבת ישראל

ג. שפות זרות:
ערבית
צרפתית

ד. מדעי החברה:
סוציולוגיה וכלכלה
פסיכולוגיה וכלכלה

ה. עבודת גמר:
בהקף של 5 יח"ל.

הערה: פתיחת קבוצת לימוד בכל מקצוע מותנית במספר הנרשמים.

אפשרויות הבחירה הן כדלקמן:

- א. מקצוע מורחב אחד -
- ב. שני מקצועות מורחבים -
- 5 יח"ל.
- 5 יח"ל כל אחד, על פי אישור המועצה הפדגוגית.

פרק ה': מידע מפורט על מקצועות הבחירה

* תכניות הלימוד המפורטות של כל מקצוע נמצאות באתר בית הספר בסעיף "מקצועות לימוד"

ספרות בראי הקולנוע והתאטרון

רכזת המקצוע: ד"ר איריס ארדרייך

המגמה מאפשרת לתלמידיה להרחיב את לימודי הספרות לרמה של 5 יחידות לימוד. במסגרתה נחוה יצירות ספרות, מחזות וסרטים - מראשית התרבות ועד ימינו. נכיר סופרים/ות ויצירות אמנות מאתגרי/ות חשיבה ונשכלל את יכולת ההבעה. נתוודע לתרומתם/ן הייחודית והשפעתם/ן של גיבורי/ות תרבות מהארץ ומהעולם. נקדיש שיעורים ל"כתיבה יוצרת", בה תציגו מפרי עטכם/ן.

מבנה יחידות הלימוד

כל אחת משלוש היחידות, כוללת נושאי לימוד עשירים ומגוונים.

היחידה השלישית: היחידה השלישית היא לימודי

מגדר. היחידה כוללת התבוננות במעמד האישה בתרבויות ובתקופות שונות. תפישת האישה החברתית והתדמיתית תהא באמצעות בחינת יצירות מספרות עולם מז'אנרים שונים: שירה, מדרש, סיפורים קצרים, מחזות, בחינה שתכלול ספרות עברית ולועזית ואף בקולנוע. היחידה מהווה חלק מהערכה חלופית.

ביחידה רביעית: נעמיק ונשאב השראה מיצירות

מופת קלאסיות מספרות העולם.

ביחידה חמישית: נעסוק בנושאים בין-ז'אנריים, כגון:

"קולות וזהויות" המשתקפים בעולם הספרותי, המהווה

זירה לבחינת שאלות אנושיות מהותיות: רב-תרבותיות, ה "אנחנו" מול ה "אני". מתחים אידיאולוגיים ובין-דוריים. נקודות תצפית שונות, תמורות חברתיות ותרבותיות, היחס אל השונה והאחר, דרכים לביטוי אישי וכ"ו.

דרכי היבחנות

יחידה שלישית: מהווה 30% מציון הבגרות במגמה ותיבחן במסגרת ביה"ס במהלך כיתה י"א, באמצעות: הגשת עבודות עיוניות ויצירתיות, על פי נושא שבחר/ה התלמיד/ה. בנוסף יערכו בחינות מחצית על היצירות הנלמדות בכיתה.

יחידות רביעית וחמישית: מהוות 70% מציון הבגרות במגמה ונושאייהן יבחנו בבגרות חיצונית בסוף כיתה י"ב, כחלק מבחינות הבגרות הכלליות.

מטרת הלימוד במגמה

לטפח אהבה לספרות, תיאטרון, קולנוע ואומנויות. להרחיב את הכרותינו עם אוצרות התרבות, ההגות והמחשבה האנושית. להקנות כלים לניתוח ספרותי, צפיה ביקורתית וחשיבה יצירתית. לעודד מעורבות חברתית והבעת דעה עצמאית. להעניק במה, חממה ומשוב בונה לכותבים/ות צעירים בתחילת דרכם/ן הספרותית.

לימוד ההיסטוריה

רכז המקצוע: אלון סילפיין

לימוד ההיסטוריה הוא חקר התרבות והחברה האנושית בעבר. היסטוריה היא התשתית לכל תחומי הידע האחרים העוסקים בהבנת האדם. כל מדעי הרוח והחברה עוסקים ומתבססים על היגיון של חשיבה היסטורית. כאשר אנו לומדים היסטוריה אנחנו פותחים חלון להבנת העולם בו אנו חיים, הבנת אנשים וחברות המאפשרים לראות את הפרטים שמרכיבים את התמונה הכוללת, מאפשרים להתבונן לעומק ולראות דברים אחרת.

לימודי ההיסטוריה מספקים הכרה מעמיקה של תרבויות ואנשים - דרך חיים קודמת של אנשים ותרבויות, הבנת תהליכים תרבותיים שהשפיעו על העולם במידה ניכרת והכרת ערכים הומניים ומוסריים.

לימוד ההיסטוריה מספקים לנו זהות: מי הוא האדם? מי אנחנו? מאין הגענו? כיצד אומות ומדינות נוצרו והתפתחו? לימוד ההיסטוריה מפתח מיומנויות למידה מתקדמות, יכולת להעריך ממצאים היסטוריים, ראיות ומסמכים היסטוריים, יכולת להעריך פרשנויות סותרות ולהסיק מסקנות מניסיון עבר.

בלימודי היסטוריה לומדים להכיר את האדם והאנושות מזוויות ראייה שונות: פוליטית, כלכלית, חברתית, דתית, פסיכולוגית ואומנותית. השכלת עולם רחבה - זה שם המשחק.

בית-הספר מבקש לעודד תלמידים ללמוד במגמת היסטוריה (5 יח"ל).

תלמידים הלומדים 5 יח"ל היסטוריה ילמדו ויבחנו בשתי מסגרות:

1. 2 יח"ל, שהן לימודי החובה לכל תלמידי התיכון המורכבים מהערכה חלופית - בנושא לימודי תקופת הבית השני ובחינת בגרות חיצונית בנושא השואה (בחינה עם ספר פתוח) לאומיות, ציונות והקמת מדינת ישראל בכיתה ו"א).

2. 3 יח"ל נוספות נלמדות במסגרת לימודי הבחירה בכיתות:

בכתה י"א - התלמידים ילמדו פרקים בהיסטוריה של ארה"ב והיסטוריה של קהילת יהודי קראקוב. בשנה זו יבחנו בבחינת בגרות בהיסטוריה מורחב בהיקף של שתי יחידות לימוד.

בכתה י"ב - התלמידים ישתתפו בסדנא בנושא כתיבת עבודה היסטורית ויכינו עבודת מחקר בנושא היסטורי (בהיקף של כ-15 עמודים). העבודה נחשבת יחידת לימוד אחת - הערכה חלופית.

סך הכל - לומדים 3 יחידות הרחבה בהיסטוריה המורכבות מ:

2 יחידות בחינת בגרות.

1 יחידה עבודה.

ביחד עם 2 יחידות החובה - 5 יחידות.

5 יחידות לימוד בהיסטוריה מקנות בונס של 25 נקודות לציון בכל האוניברסיטאות בישראל, בחלק מהאוניברסיטאות הציון בהיסטוריה (גם 2 יחידות החובה) נכלל באופן קבוע בחישוב ממוצע הבגרות המיטבי.

חשבת ישראל

רכזת המקצוע: תמר כהן ממן

מהי חשבת ישראל?

חשבת ישראל היא פרי ניסיון מתמשך של הוגים יהודיים בכל הזמנים, לפרש מחדש את היסודות העיוניים של המסורת והתרבות היהודית, ולהתמודד עם האתגרים שהיא מציבה בפני כל דור ודור.

במסגרת לימודי חשבת ישראל, מוצע מכלול התרבות היהודית על גווניה, מקורותיה וזרמיה, העולים מתוך רבדים שונים של ספרות העיון היהודית לדורותיה: חז"ל, הפילוסופיה של ימה"ב, ספרות המיסטיקה הקבלה והחסידות והגות העת החדשה.

התלמידים פוגשים את עולמם של גדולי החשבה היהודית לדורותיה בהתייחסותם לנושאים רלוונטיים לעולמם כמו:

- מעמדו של האדם בעולם, ערך חיי אדם
- מעגלי שייכות-זהות יהודית בעולם משתנה.
- חגי ישראל
- הטוב והרע בהגות היהודית
- אהבה וזוגיות
- משבר האמונה בעת החדשה

התמודדות מעמיקה עם נושאים כגון אלה יכולה לסייע בידי התלמידים לגבש לעצמם מגוון רחב של השקפות עולם, המצויות בזיקה למקורות תרבותם מחד, והיענות

לאתגריה של ההווה הישראלית העכשווית, מאידך.

במהלך שלוש שנות הלימוד במגמה התלמידים לומדים במסלול של חמש יחידות המחולקים:

70% הערכה בית ספרית הכוללת הערכה חלופית

30% יחידה וחצי בגרות חיצונית

70% - הערכה בית ספרית (שלוש וחצי יחידות הן הערכה שניתנת במסגרת ביה"ס)

הערכה בית ספרית נחלקת לשניים:

30% - הערכה חלופית: התלמידים נגשים למבחנים בית-ספרים ומגישים עבודות אישיות בכיתה י' ובכיתה י"ב (נחשבים כיחידה וחצי).

40% - ניגשים לבגרות פנימית בשנת הלימודים השנייה (נחשבים לשתי יחידות בגרות פנימיות נוספות).

30% - בגרות חיצונית (יחידה וחצי) אליה ניגשים בסוף המחצית השנייה של כיתה י"ב.

רכזת המקצוע: דניאל נושימובסקי

מטרות המגמה:

1. מטרת תרבותית

ללמוד צרפתית, פירושו להכיר את תרבותו של העם, אשר יצר את המהפכה הצרפתית. פירושו גם לגלות הוגי דעות כדוגמת ויקטור הוגו וסארטר, אשר שינו את פני החברה וההגות באירופה. הצרפתית היא אחת השפות המדוברות ביותר בעולם לצד האנגלית והספרדית. (ברחי העולם כ-520 מיליוני איש דוברי צרפתית). כדאי להכירה!

2. השתלבות במהלכים פוליטיים - כלכליים

חלק ממדינות אירופה שייכות לגוש היורו. גרמניה וצרפת הן החברות המובילות את רוב המהלכים הכלכליים של גוש זה. כמו כן צרפת שייכת לאיגוד המדינות המפותחות בעולם (O.E.C.D). למדינת ישראל קשרי כלכלה הדוקים עם גוש היורו בכלל ועם צרפת בפרט. לכן יש חשיבות להכרת התרבות והשפה הצרפתית.

3. שפה שנייה בלימודים אקדמאים

ללימודי תואר שני במוסדות להשכלה גבוהה, יש צורך בשפה זרה שניה (פרט לאנגלית). לימוד הצרפתית בבית-הספר התיכון מקל, איפוא, את המשך הלימודים האקדמאיים.

4. צבא:

לתלמידים השולטים בשפות זרות יש עדיפות בחלק מהמקצועות הצבאיים בעיקר בתחום המודיעין.

נושאי הלימוד

1. לימוד מעמיק של השפה הצרפתית: קריאה, כתיבה, דיבור.
2. הכרת התרבות הצרפתית.
3. לימוד ספרות צרפתית של מיטב הסופרים.

הערכה החלופית

בצרפתית היא בחינה בעל פה שמתקיימת בסוף כיתה יא'.

לאחר למידת טקסטים ספרותיים, התלמידים יתבקשו להכין "פרויקט" כמו תיק עבודות, תיק דיגיטלי, בלוג, עיתון, לפי בחירתם.

"הפרויקט" יכלול עבודת חקר בנושא תרבות צרפת שנעשתה בכיתה י', 3 עבודות יצירתיות על 3 טקסטים הספרותיים שנלמדו בכיתה י"א, בחנים, דפי עבודה ודף רפלקציה.

הבחינה בעל פה מחולקת ל-2 חלקים: שיחה על נושאים יומיומיים ושאלות על הפרויקט. היקף הבחינה הוא 30% מציון הבגרות.

ערבית

רכזת המקצוע: נטלי מורגנשטרן

לשפה הערבית חשיבות רבה בהיכרות עם המגזר הערבי, התרבות, המנהגים והדת. היא משמשת ככלי להתמצאות במרחב ולהבנה וניתוח תהלים אזוריים, מדיניים ופוליטיים המתרחשים סביבנו.

נושאי הלימוד המרכזיים:

- קריאה וכתיבה בתחום העיתונות והספרות הערבית לצד קטעי שמע מהתקשורת הערבית בארץ ובעולם.
- דקדוק, פועל ותחביר
- פיתוח יכולת השיח בעל פה (הערבית המדוברת)
- היכרות עם התרבות, המנהגים והדת תוך שימת דגש על המגזר הערבי בארץ.

מגמת ערבית היא מגמה מרתקת החושפת את התלמידים לעולם שלם ומגוון ומאפשרת שידות מעניין ומשמעותי בצה"ל והרחבת אפשרויות התעסוקה.

מדעי החברה

רכזת המקצוע: איב אלימלך

מקצועות מדעי החברה: סוציולוגיה, כלכלה ופסיכולוגיה, עוסקים בחקר ההתנהגות הרב-גונית של בני אדם. כל מקצוע עוסק בהיבט אחר של התנהגות בני האדם כיחידים, בתוך קבוצות, בחברות, במשקים ובמדינות.

הדגש בלימוד המקצועות הללו הוא בחיבור הנושאים השונים לנושאים אקטואליים בארץ ובעולם. אחת המטרות העיקריות בלימוד מדעי החברה היא לפתח בתלמיד כושר ניתוח בקורתי הנוגע לתופעות חברתיות, כלכליות, פוליטיות ופסיכולוגיות, וזאת על בסיס מושגים ותאוריות, הנרכשים במהלך הלמידה.

בית-הספר מציע את לימודי מדעי החברה כמקצוע מורחב ברמה של 5 יח"ל בשני הרכבים שונים:

א. סוציולוגיה כלכלה
עבודת חקר בכלכלה או בסוציולוגיה 1 יח"ל 5 יח"ל

ב. פסיכולוגיה כלכלה
עבודת חקר בכלכלה או בפסיכולוגיה 1 יח"ל 5 יח"ל

מבנה הלמידה וההערכה במדעי החברה:

1. תלמיד הבוחר ללמוד מדעי החברה יבחן בתחום דעת אחד במבחן בגרות חיצוני.

תחום הדעת השני ועבודת החקר יילמדו ויוערכו בדרכי-הערכה בית ספרית מגוונת (מבחן בגרות פנימי).

2. בתחום הדעת שנבחר להערכה חיצונית נקבעו ע"י משרד החינוך נושאי ליבה של ידע ומיומנויות שעליה יתקיים מבחן הבגרות (70% מנושאי הלימוד), ופרקי בחירה והעמקה להערכה בית ספרית מגוונת.

3. תחומי הדעת לבחינה פנימית או חיצונית, ייבחנו בכל שנה מחדש, ע"י הנהלת ביה"ס.

בחינות הבגרות:

כתה י"א - התלמידים ילמדו כלכלה בלבד, ויבחנו בבחינת הבגרות בכלכלה.

כתה י"ב - התלמידים ילמדו סוציולוגיה או פסיכולוגיה בלבד, ויבחנו בבחינת הבגרות.

כתה י"ב - התלמידים יכתבו עבודת חקר קבוצתית במסגרת היחידה החמישית בכלכלה או סוציולוגיה או פסיכולוגיה.

הערה: יתכן שינוי בכפוף להספר הנרשמים לכל מקצוע.

פעילויות נוספות: סיורים מקצועיים: למוזיאונים, לישובים בקהילות שונות בארץ, וכן מופעים מגוונים בתחום הכלכלה, הסוציולוגיה והפסיכולוגיה.

כלכלה

הכלכלה הוא תחום מדעי הבודק מהם השיקולים ואמות המידה להחלטות שמקבלים בני האדם, הפירמות, הממשלה וכלל המשק כיחידה אחת, בבואם לספק את צרכיהם.

מטרות הלימודים:

- א.** טיפוח היכולת לנתח תהליכים כלכליים בארץ ובעולם תוך שימוש במושגים כלכליים נפוצים. התלמידים יכירו מושגי יסוד, תפיסות יסוד ומודלים כלכליים מרכזיים, שיאפשרו להם להבין את משמעות החשיבה הכלכלית.
- ב.** התלמידים יכירו את המציאות הכלכלית, וידונו בסוגיות מרכזיות בה.

הנושאים המרכזיים שילמדו במסגרת שתי יחידות לימוד:

- תופעת המחסור והשאלות הנגזרות מתוכה.
- מודל עקומת התמורה - מודל תיאורטי המאפשר לנתח מצבי בחירה וויתור.
- דיונים בסוגיית התעסוקה והאבטלה.
- הקשר בין הון אנושי וצמיחה כלכלית.
- נושאים מיקרו כלכליים: שווקי המוצרים וכוחות השוק הביקוש וההצע.
- שוק העבודה וחשיבות ההון האנושי בשוק זה.
- כשלי שוק והתערבות הממשלה
- תופעת אי השוויון והעוני.
- דיונים בסוגיית העוני כתופעה כלכלית חברתית.
- תקציב המדינה.
- סחר חוץ: יצוא, יבוא ומטבע חוץ.
- תופעות מאקרו כלכליות: שפל, אבטלה, ואינפלציה במשק.
- התערבות הממשלה כאמצעי להיחלצות ממשברים כלכליים (המודל הקינסיאני).
- תופעת הגלובליזציה.

סוציולוגיה

סוציו = חברה, לוגיה = תורה. סוציולוגיה = תורת החברה, מדעי החברה.

הסוציולוגיה עוסקת בחקר המערכת החברתית בה הפרט פועל, תוך הבנת דפוסי התנהגות של החברה אנושית, וזאת על ידי ניסוח מתודה מקיפה לחקר החברה. בדפוסי התנהגות אלו קיימים הבדלים, ותפקיד הסוציולוגיה הוא לתת הסברים להבדלים אלה, למקורותיהם ולהשלכותיהם.

במסגרת הלימודים נעסוק בשאלות הבאות:

תרבות

מהי תרבות? כיצד היא משפיעה על חיינו?
מה נבדלות ובמה דומות תרבויות של חברות שונות?
מהו ההרכב התרבותי של החברה הישראלית?

קבוצה

מהי קבוצה? מדוע מתגבשים אנשים לחיים בקבוצות?
מהם הקריטריונים שעל פיהם מבחינים בין קבוצות?
כיצד משפיעה הקבוצה על התנהגות היחיד?
כיצד משפיעים תהליכי קבלת החלטות וסוג המנהיג על הקבוצה?
מהי סטיה חברתית?

משפחה

במה דומות ובמה שונות משפחות בחברות שונות?
מה מייחד את המשפחה הבתר-תעשייתית (post-industrial families)?
מהן הבעיות החברתיות והדילמות הקשורות למשפחה בת ימינו?
מהו שינוי חברתי?
מדוע מתרחשים שינויים חברתיים?

חיברות

מי אני וכיצד אראה בעתיד?
כיצד מתפתחת זהותו של היחיד?
האם האופי הוא מולד או נלמד?
במה נבדלים תהליכי החיברות בתוך החברה ובמה הם נבדלים בחברות השונות?

פסיכולוגיה

פסיכו = נפש, לוגיה = תורה.

הפסיכולוגיה עוסקת בחקר מהות נפשו של האדם, מודעותו ודרכי התנהגותו, תוך הבנה שישנה חוקיות בהתנהגות האדם. הפסיכולוגיה גורסת שהתנהגות אינה מתרחשת באופן מקרי, אלא היא תוצאה של מערכת חוקים. תפקיד הפסיכולוגיה הוא לתעד ולמדוד חוקיות זו, לתת הסברים למקורותיה ולהשלכותיה, ולהסביר את ההבדלים בהתנהגות היחיד.

במסגרת הלימודים נלמד ונצפה במחקרים וניסויים מדעיים במטרה לענות על השאלות הבאות:

1. כיצד אנו לומדים?
  2. מהו "אופי"/אישיות וכיצד היא פועלת?
  3. איך מתמודדים עם לחץ?
  4. מהם השלבים בהתפתחות האדם?
  5. כיצד אנו מעבדים מידע?
  6. כיצד אנו רוכשים עמדות ודעות קדומות?
- כמו כן, נתמקד בנושאים מעניינים ומרתקים אחרים, שיעזרו לנו להבין את עצמנו ואת הזולת.

כתיבת עבודת חקר - יחידת לימוד חמישית במדעי החברה

מומלץ לכתוב עבודה בקבוצה - עבודה קבוצתית.

- א. במסגרת העבודה מתנסה התלמיד בהתמודדות עם שאלת מחקר מתחום מדעי החברה.
- ב. נושא המחקר יבחר על-ידי התלמיד/הקבוצה על-פי תחומי העניין האישיים במדעי החברה.
- ג. התלמיד ילמד שיטות מחקר במסגרת כיתתית, ויתנסה בביצוע מחקר בפועל (בנושא שנבחר על-ידו/ע"י הקבוצה).
- ד. התלמיד יציג את העבודה הכתובה על פי כללי הכתיבה המדעית.
- ה. המחקר והכתיבה המדעית יונחו ויוסברו על ידי המורה המקצועי.

ביולוגיה

רכזת המקצוע: נאוה בלומנפילד

ביולוגיה היא מדע החוקר את עולם הטבע על כל היצורים החיים בו, מן היונקים הגדולים בעולם ועד לאורגניזמים המיקרוסקופיים ביותר וזאת במטרה להבין כיצד בעלי חיים ואורגניזמים כמו גם בני אדם מתפתחים ופועלים באינטראקציה עם הטבע. כר מחקרי זה מספק לביולוגים את היכולת לבצע מחקרים פורצי דרך דוגמת ניסיון לעצור התפשטות מחלות, להתחקות אחר ייצור משאבים טבעיים, טיפול בזיהום אוויר, שיפור היכולות התעשייתיות ועוד.

תכנית הלימודים העיונית ברמת 5 יח"ל כוללת:

א. נושאי ליבה - חובה:

1. ברמת התא - התא מבנה ופעילות.
2. ברמת היצור השלם - מבוא לביולוגיה של גוף האדם (בדגש הומיאוסטזיס).
3. ברמת האוכלוסיות והחברה - אקולוגיה.

ב. בחירה של נושא העמקה אחד מתוך שלושה נושאים אלה:

1. בקרה על ביטוי גנים והנדסה גנטית.
2. פיזיולוגיה השוואתית בהיבט התפתחותי: מחד-תאיים ליונקים.
3. חיידקים ונגיפים בגוף האדם.

דרך הוראת הביולוגיה

הוראת הביולוגיה מתבצעת בשני אופנים: א. בחלק העיוני ילמדו בכיתה הנושאים שצוינו בתכנית הלימודים (עפ"י בחירת מורי ביה"ס). במהלך הלימודים ישולבו הרצאות מומחים, ימי עיון מחוץ לביה"ס אשר יעסקו בנושאים מ"חזית המדע" כגון: פרויקט הגנום האנושי, הנדסה גנטית, תאי גזע, ביוטכנולוגיה, הכחדת מינים, קיימות, רפואה ובעיות אתיות.

ב. בחלק המעשי:

1. במעבדה חוקרת (תכנון ניסוי, שימוש בכלים, טיפול בנתונים כמותיים גם באמצעות מחשב בתוכנת EXCEL ולימוד דרכי דיווח).
2. בסיור החובה בעבודת הביוחקר מודגשות התאמות הצמחים ובע"ח לסביבתם.
3. עבודת ביוחקר אשר מתבצעת ע"י זוגות או שלשות של תלמידים באופן עצמאי תוך הנחיית-על של מורה הכיתה, העבודה מתבצעת במהלך שנת הלימודים בכתה י"א ותחילת י"ב.

ביולוגיה

המשך

בעבודת הביולוגיה באה לידי ביטוי הלמידה המשמעותית של התלמיד

- התלמיד יתנסה בפעילות חקר על כל שלביה.
- התלמיד יוכל להעמיק בנושא ביולוגי המעניין אותו.
- התלמיד יישם בעבודתו מיומנויות שרכש בלימודיו: מיומנויות חקר, מיומנויות טכניות של עבודה במעבדה, חיפוש במאגרי מידע וכן מיומנויות דיווח וכתבייה.
- התלמיד יהיה אחראי על ביצוע העבודה ועל הלמידה ויתפקד כלומד עצמאי.

את הביולוגיה מלווה סיור לימודי בשדה עליו יש להגיש דו"ח סיור.

מבנה בחינת הבגרות בביולוגיה

- **בכיתה י"א** - בחינה מעשית במעבדה חוקרת (15% מהציון הסופי).
- **בכיתה י"ב** - בחינה עיונית על נושאי הליבה והעמקה + מאמר מדעי מקוצר (55% מהציון הסופי).
- בחינה זו יכולה להיות גם בחינה מתוקשבת. בחינה

בע"פ על עבודת הביולוגיה - בחינה פנימית, מהווה את החלק של הלמידה המשמעותית. (30% מהציון הסופי).

לימודי ביולוגיה ברמה של 5 יח"ל מתאימים לתלמידים, שמגלים עניין, והבנה בביולוגיה, ומסוגלים להשקיע מאמץ רב בלימודים העיוניים והמעשיים. רמת המתמטיקה הנדרשת היא מ-3 יחידות ומעלה.

מדעי המחשב

רכז המקצוע: יוסי זהבי

מגמת מדעי המחשב בהיקף 5 יחידות מכשירה תלמידים במקצוע התכנות המתגר והמבוקש המספק פתרונות לבעיות באמצעות מחשב.

תכנית הלימודים כוללת שלושה חלקים:

חלק א' - יסודות (2 יח"ל) התלמידים ילמדו את הכלים המרכזיים בתכנות באמצעות שפת C#. התלמידים ידעו כיצד לגשת לבעיה ולגבש פתרון, ידעו כיצד לבטא רעיון באמצעות חשיבה מופשטת וכיצד לכתוב תכניות יישומים ואפליקציות בסגנון בהיר וקריא.

חלק ב' - תכנות בסביבת האינטרנט (1 יח"ל) התלמידים ילמדו כיצד לכתוב אפליקציית אתר באינטרנט וילמדו נושאים רבים כגון: ASP.Net, JavaScript, Database, HTML, SQL ועוד. בסיום יחידה זו יפתחו התלמידים פרויקט אתר אינטרנט דינמי בנושא אותו בוחרים התלמידים.

חלק ג' - תכנות מתקדם (2 יח"ל) בחלק זה ילמדו שני נושאים עיקריים: מבנה נתונים - הכולל בתוכו תכנות מונחה עצמים, רקורסיה, רשימות, מחסנית, תור ועצים בתכנה. מודלים חישוביים - תחום תיאורטי של מדעי המחשב המתאר מכונות חישוב כמו מכונות מצבים ומכונת טיורינג. ההוראה במגמה מורכבת מלימוד עיוני ויישום באמצעות

המחשב, השיעור במעבדת המחשבים מאפשר תרגול מעשי של הנושאים שנלמדו באופן תיאורטי.

המבחנים אינם דורשים שינון אלא הבנה, ורוב המבחנים (כולל הבגרות עצמה) יהיו תעשה עם חומר פתוח.

בגרות:

- הבגרות העיונית על חלק א' וחלק ג' תחולק לשניים חלק א' בשכבת יא' וחלק ג' בשכבת יב'
- הבחינה על חלק ב' הינה בחינה מעשית פנימית בה המורה בוחן את פרויקט האינטרנט של התלמיד ובוחן את ידיעותיו בתחומים שנלמדו בכיתה.
- מקצועו מדעי המחשב דורש השקעה עצמית ניכרת בבית בפתרונות הבעיות שניתנו ע"י המורה, התלמיד מקבל פידבק מידי בבית על נכונות הפתרון באמצעות המחשב.

למקצוע הכימיה חשיבות רבה עבור כל המבקש ללמוד מקצוע מדעי או הנדסי ברמה אוניברסיטאית. כמקצוע ליבה מדעי, הבגרות בכימיה מקנה את **הבונס המקסימלי** בכל האוניברסיטאות בארץ ומקנה פטור מקורסי קיץ עבור סטודנטים המתחילים בלימודי רפואה, רפואת שיניים ורוקחות.

יחד עם זאת, כימיה היא לא רק מקצוע לבגרות, אלא גם מגמה חווייתית, מעצימה ומהנה שמועדת לכל תלמיד סקרן שרוצה לדעת יותר אודות תהליכים המתרחשים סביבנו, להבין ולחקור אותם.

ההוראה במגמה מגוונת וכוללת: מעבדות מתקדמות, סיורים לימודיים, השתתפות בכנסים אזוריים, תחרויות ארציות, הרצאות העשרה מפי המורים בבית הספר ומרצים חיצוניים ופעילויות מאתגרות במהלך השיעורים כחלק משיטת ההוראה.

מטרות הוראת הכימיה הן:

א. הכרת דרכי החשיבה של השיטה המדעית בכלל והכימיה בפרט.

ב. הכרת מבנה החומרים והשימושים השונים בהם.

ג. הכרת התעשייה הכימיה, המספקת את הדרישה ההולכת וגוברת למתכות, מקורות אנרגיה מוצרי הלבשה וכד'.

מטרות אלו מושגות הן בעזרת לימוד התיאוריה בכתה, והן ע"י התנסות ישירה במעבדות. כמו כן נעשה שימוש מסייע בתוכנות מחשב.

תכנית הלימודים:

במסגרת הרפורמה החדשה של משרד החינוך תתקיים בחינה חיצונית ובחינת מעבדה (70%) בכיתה י"ב. נושאי הלימוד אשר יוערכו כציון פנימי (30%) ילמדו במהלך השנתיים הבאות.

נושאי הלימוד לבחינה החיצונית (70%)

● זיהוי אבני היסוד המרכיבות את החומרים, אפיון תכונותיהן והבנת התהליכים שבהם מולקולות נבנות, בחינת הכוחות הפועלים בתוך המולקולות וביניהן והשפעתם על סוגי החומרים ותכונותיהם.

● כימיה של המזון: ההרכב הכימי של שמנים ושומנים, תכונותיהם והשפעותיהם הבריאותיות.

● לימוד מעמיק על תגובות מסוג חמצון-חיזור וחומצה-בסיס בדגש על התעשייה הכימית וגוף האדם.

● חישובים בכימיה, שבעזרתם נוכל לדעת מהן הכמויות המדוייקות של המגיבים והתוצרים בתגובות כימיות.

● היבטים אנרגטיים וקצב תגובות כימיות.

בחינת המעבדה:

בסיום י"ב התלמיד יוערך על עבודתו השוטפת במעבדה ועל הצגת תיק המכיל דו"חות מעבדה שצבר במשך שנתיים. ההערכה מתבצעת על ידי המורה ובוחן חיצוני בבחינה בעל-פה.

נושאי הלימוד להערכה פנימית (30%)

● שיווי משקל בתגובות כימיות, מבוא לחוקי התרמודינמיקה והבנה מדוע מתרחשות תגובות כימיות.

● היכרות עם עולם הביוכימיה - מהו הצופן הגנטי וכיצד הוא פועל, מה קובע את תפקוד החלבונים בגופינו, והכרות קצרה עם תעשיית התרופות.

● הכרת מבנה ותפקיד הסוכרים השונים הקיימים בטבע.

"כדי לעודד זוכי נובל עתידיים, יש לעודד את חופש המחשבה מגיל צעיר, לעודד לשאול שאלות ובשום אופן לא להגביל את המחשבה. אנחנו הישראלים זקוקים נואשות לצעירים שישאו את שרביט המדע" (פרופ' דן שכטמן זוכה פרס נובל בכימיה לשנת 2011).

עבודת גמר

רכזת עבודות גמר: גל מגרלה

מהותה של עבודת הגמר:

עבודת הגמר היא עבודה עצמית, עיונית או עיונית-מעשית, אותה רשאי התלמיד להגיש למשרד החינוך והתרבות בשנת הלימודים האחרונה בבית-הספר העל יסודי, כחלק מתעודת הבגרות שלו. עבודת גמר מהווה מקצוע מורחב נוסף בתעודת הבגרות. בעבודת הגמר ינסה התלמיד להתמודד עם סוגיה מדעית או עיונית מסויימת. אין מצפים ממנו לחדש בעבודתו חידוש מדעי כלשהו.

נושא עבודת הגמר:

1. העמקה בפרק לימוד הנלמד בבית-הספר.
2. דיון בנושא המעורר את סקרנותו של התלמיד ואת רצונו לחקור אותו.
3. עבודה יצירתית אמנותית, המלווה בדיון עיוני.
4. המצאת מוצר או מנגנון, המלווה בדיון עיוני.

סוגי עבודות גמר:

1. עבודת גמר צמודה.
2. עבודת גמר לא צמודה.

מעמדה של עבודת הגמר:

עבודת גמר צמודה - מקנה 5 יח"ל (במקום בחינת בגרות במקצוע מוגבר הנלמד ע"י התלמיד). בית הספר אינו מגיש עבודות במסלול זה.

עבודת גמר לא צמודה - מקנה 5 יח"ל. בית הספר מגיש עבודות רק במסלול זה.

הדרכה לכתיבת העבודה:

כל תלמיד הכותב עבודות גמר יעזר במדריך מקצועי. המדריך הוא מורה מבית-הספר או אדם מן החוץ, הידוע כבקי במקצוע שבו נכתבת העבודה. תפקידו של המדריך הוא לקיים קשר מתמיד עם התלמיד, ולסייע לו בהכנת עבודתו. איתור מדריך ייעשה בסיוע בית הספר או ביוזמתו האישית של התלמיד

נוהל הבקשה לכתיבת עבודת גמר

ושלבים בהכנתה:

תלמיד, המעוניין לכתוב עבודת גמר, יגיש הצעת נושא לאחראית על עבודות הגמר בבית-הספר. הפנייה תעשה בתחילת כיתה י"א (בשלושת החודשים הראשונים של שנת הלימודים).

1. בחירת תחום ונושא לעבודה	ספטמבר-אוקטובר כיתה י"א
2. איתור מנחה לעבודה	ספטמבר-אוקטובר כיתה י"א
3. מיקוד הנושא וניסוח ראשי פרקים כולל ביבליוגרפיה	אוקטובר - כיתה י"א
4. הגשת החומר לאישור בית-הספר	דצמבר - כיתה י"א
5. בית-הספר מגיש את הצעת העבודה לאישור משרד החינוך	סוף ינואר - כיתה י"א
6. איסוף החומר, כתיבה, עריכה והדפסת העבודה	עד דצמבר - כיתה י"ב
8. הגשת העבודה לבית-הספר	דצמבר - כיתה י"ב
9. העבודה מוגשת למשרד החינוך	סוף דצמבר- כיתה י"ב
10. בחינה בע"פ על העבודה על ידי בוחן חיצוני	פברואר-מרץ- כיתה י"ב
11. דווח על הציון מגיע לבית-הספר	עם קבלת ציוני הבגרות

פרטים נוספים ניתן למצוא באתר האינטרנט של משרד החינוך:
<http://www.education.gov.il>

מקצועות מורחבים יחודיים שאינם לבחירה

המקצועות היחודיים נלמדים בהיקף של 5 יח"ל ויותר.
תכנית הלימודים מתחילה בכתה י' ותנאי הקבלה למגמות אלה מותאמים למקצוע.

מחול

רכזת המגמה: שלי השחר

מגמת המחול הינה מגמה ייחודית בבית הספר אשר מאפשרת לתלמידים בעלי ניסיון וכשרון במחול, אלו שנולדו לרקוד, לשלב לימודים עיוניים רגילים עם לימודי מחול בהיקף של 5 יחידות לימוד.

5 יחידות אלו מורכבות מלימודים עיוניים ומעשיים, לפי החלוקה באה:
2 יחידות- תולדות המחול
1 יחידה-אנטומיה ומוסיקה
1 יחידה- מחול קלסי ומודרני
1 יחידה- כוריאוגרפיה

מטרות המגמה

* לפתח את כשרונם של תלמידי המחול ולהכשירם לרקוד ברמה מקצועית.
* להעשיר את הידע וההיכרות של התלמידים בכל הקשור לעולם המחול.
* לפתח את היכולת היצירתית והראייה האומנותית על ידי לימודי קומפוזיציה ואימפרוביזציה.

פעילויות מיוחדות

* צפייה ב- 4-5 מופעי מחול של להקות מהארץ ומחו"ל בכל שנה.

* השתתפות התלמידים בסדנאות של כוריאוגרפים המגיעים לבית הספר.

* הופעות של תלמידי המגמה בפני קהל.

(מידי שנה מתקיים ערב מגמה חגיגי בהיכל התרבות בכפר סבא).

* השתתפות בטקסי בית הספר ובהופעות בפני תלמידי בית הספר.

מגמת הנדסת תוכנה - סייבר

רכז המגמה: יוסי זהבי

תכנית הלימודים:

- התלמידים לומדים 5 יח"ל מדעי המחשב וניגשים לבחינת בגרות בסוף י"א.
  - בכתות י', י"א, ו-י"ב התלמידים מתחילים ללמוד את ההתמחות בסייבר.
  - בכתה י"ב התלמידים כותבים פרויקט בתחום הסייבר ומגינים עליו במעבדה בבחינת בגרות בהיקף 5 יח"ל נוספות.
- כל התלמידים חייבים ללמוד מקצוע מדעי נוסף כימיה או פיזיקה.

סייבר - קיצור של המילה, המשמש ככינוי נפוץ למרחב הקיברנטי, ובפרט לעולם האינטרנט. הלימודים במגמה הם במסגרת **תוכנית גבהים** - תוכנית בה משתתפים 20 בתי ספר נבחרים בארץ. תכנית הלימודים בהגנת סייבר **פותחה ע"י מטה הסייבר הצה"לי**, תוך שיתוף הידע הפדגוגי של משרד החינוך. בתכנית

לימודים זו, התלמידים לומדים הגנת רשתות, הגנת מערכות הפעלה ואתיקה - בגישה **hands on**, קשה ומאתגרת. בסוף הלימודים, התלמידים כותבים פרויקט גמר. במקביל, התלמידים נחשפים לעולם ההייטק והאקדמיה בתחומי מדעי המחשב, הנדסת התכנה והסייבר באמצעות הרצאות וסיורים. במגמה זו ישתתפו התלמידים באירועים מקצועיים כמו תחרויות כתיבת קוד, כנסי בנות במדעי המחשב, האקטונים ועוד.

המגמה זו קיים ליווי צמוד ע"י מטה הסייבר הצה"לי, פיתוח ועדכון תכנית הלימודים הכולל עדכון קבוע של חומרי הלימוד, הכרות עם העולם הטכנולוגי בצה"ל ומעקב אחר תהליכי המיון של התלמידים לתפקידים בתחום הסייבר והמחשבים בצה"ל.

מגמת מידע ונתונים

רכז המגמה: ארבל אבן חן

התלמידים נחשפים להתפתחות הטכנולוגית המשמעותית בתחום לומדים אודותה ומתנסים בכלים שונים המסייעים בתהליך פתרון הבעיות והצגת התובנות.

לימודי המגמה נפרסים לאורך שלוש שנות התיכון, ומקנים 10 יח"ל לבוגרים:

בכיתה י' התלמידים לומדים את תכני המקצוע המוביל ומגישים פרויקט

בכיתה י"א התלמידים משכללים את ידיעותיהם ומיומנויותיהם עד לכדי עמידה בבחינת הבגרות. סה"כ 5 יח"ל.

בכיתה י"ב מציגים דו"ח אנליטי השווה 5 יח"ל עבור מקצוע ההתמחות

מגמת דאטה (קיצור של השם המלא הנ"ל) הינה מגמה טכנולוגית חדשנית העוסקת באחד התחומים ה"חמים" ביותר בעולם.

אנו חיים בעידן המידע, בו אנו מוקפים ב-Data מכל עבר. כמות אינסופית של נתונים משוגרת אלינו בכל רגע, ומנגד אנו מייצרים Data, מגוון, בכמויות עתק ובמהירות הבזק. חברות מובילות וארגונים בעולם הבינו מזמן שדאטה שווה זהב, ושימוש נכון בנתונים מביא להישגים ורווחים פנומנליים. בכוחו של משאב זה לחולל מהפכה בעולם העסקי, כמו גם הבטחוני, המחקרי ואפילו הממשלתי. היכן שלא נפנה - שם הדאטה נמצאת.

תכנית הלימודים:

תכני המגמה עוצבו בידי וועדת היגוי מיוחדת, המורכבת מאנשי אקדמיה בכירים, אנשי צבא וביטחון ובכירים בתעשייה, במטרה להכשיר את דור העתיד על מנת לתת מענה לביקוש הגובר לאנליסטים.

במקום ספרי לימוד הוקם אתר מלווה למגמה בו כל התכנים פתוחים ונגישים, ואף מתעדכנים כל העת, על מנת ליישר קו עם כל החידושים וההתפתחויות. במגמה ישנו דגש על אופן הלמידה- התנסות במקום הרצאה.

הסיסמה המלווה את המגמה היא "Data Analysis" לומדים "Hands-on" כחלק מההתעדכנות המתמדת של המגמה ותכניה, הוכנס תחום דעת חדש: בינה מלאכותית (AI).

כימיה רפואית

דכזת המקצוע: ענת ניר גנש

התוכנית פותחה על ידי צוות מורי הכימיה בהרצוג ובשיתוף חוקרים בכירים מאוניברסיטאות תל-אביב, בר-אילן ומחברת טבע, ובאישור ופיקוח של משרד החינוך.

מדובר על תכנית ראשונה מסוגה, שבה התלמידים יחשפו לעולם המרתק שמסתתר מאחורי פיתוח תרופות. התוכנית מחברת בין ההבנה הכימית של כל בוגר מגמת כימיה בתיכון, המהווה את הבסיס להבנת תהליכים ביולוגים, לבין עולם התרופות המרתק והמתפתח. במיוחד בימינו - החשיבות שבחיבור שני העולמות האלו כבר בתיכון ברורה ומתבקשת.

בוגרי התוכנית יקבלו בתעודת הבגרות ציון בלימודי כימיה בהיקף של 5 יח"ל, המקנה באקדמיה את הבונוס המקסימלי. הציון הסופי מורכב מאירועי היבחנות מגוונים שיועברו במשך שלוש שנות הלימוד, **ללא צורך בבחינת בגרות חיצונית!**

בנוסף לעיקרי תכנית הלימודים הרגילה בכימיה, התלמידים ילמדו גם את יסודות הביוכימיה, שזהו תחום המחובר בין הידע הכימי לבין המתרחש ברמה התאית. שילוב זה יאפשר

להבין ולחקור את מגוון השיקולים העומדים מאחורי פיתוח תרופה חדשה. התלמידים יכירו משפחות שונות של תרופות, ילמדו על השלבים בפיתוחן ואישורן, וידונו בסוגיות אתיות וסביבתיות הקשורות לתחום זה.

פעילויות מיוחדות

הלמידה בתכנית מגוונת ומשלבת עבודת צוות רבה, תוך פיתוח סקרנות ומיומנויות חקר. כל זאת, בליווי סיורים לימודיים מרתקים:

- התלמידים יתנסו במעבדות ברמה של לימודי תואר ראשון באוניברסיטת בר אילן לאורך שלוש שנות הלימודים, וישמעו הרצאות מפי חוקרים מובילים באקדמיה.
- התלמידים ישתתפו בסדנאות והרצאות בחברת טבע בכפר סבא, כולל ביקור במפעל החברה בכפר סבא.

המגמה הבינלאומית: יחסים בינלאומיים ומשפטים

רכז המגמה: אורי גולדשטיין

המגמה הבינלאומית הינה מגמה רב-תחומית, העוסקת בין היתר, בתחומים הבאים:

- ✓ יחסים בינלאומיים ודיפלומטיה.
- ✓ משפטים, בדגש על משפט בינלאומי וזכויות אדם.
- ✓ מדעי המדינה ופוליטיקה בינלאומית.
- ✓ מנהיגות בראייה היסטורית, מגדרית ואקטואלית.
- ✓ קבלת החלטות.
- ✓ עמידה בפני קהל, רטוריקה ואומנות הנאום.
- ✓ איכות הסביבה - בראייה מקומית וגלובאלית.
- ✓ ניהול וישוב סכסוכים בראיה מקומית וגלובלית.
- ✓ תקשורת ודעת קהל.
- ✓ הסכמי סחר וכלכלה גלובלית.
- ✓ אקטואליה בין לאומית.

ציון הבגרות

(תכנית ממירת בגרות חיצונית)

ההערכה במגמה הבינלאומית אינה בנויה ממבחנים ובחנים הדורשים יכולות שינון לטווח קצר. כחלק מהחדשנות הנהוגה במגמה הבינלאומית, הציונים יינתנו על סמך עבודה מעשית ויישום הידע התיאורטי הנלמד, ולא על ידי בחינת בגרות חיצונית. כך, ציון הבגרות יורכב משקלול של ציוני העבודות, המטלות והמשימות אותם יבצעו התלמידים במהלך תקופת הלימודים.

המגמה היוקרתית, אשר נבנתה על ידי צוות מורי תיכון הרצוג מהיסוד וכמוה אין בכל הארץ, פותחה על ידי שימוש בשיטות חדשניות וייחודיות המיושמות בבתי הספר המובילים בעולם ומהווה מהפכה של ממש בתחום החינוך בישראל.

להבדיל משיטות הלימוד המסורתיות, אנו דוגלים בחינוך לטווח ארוך, כלומר, בהקניית מיומנויות שיישארו עמכם שנים רבות לאחר סיום לימודיכם בתיכון, בין היתר על ידי:

1. הקניית ידע כללי מעמיק ונרחב בתחומים מגוונים.
2. רכישת מיומנויות הנדרשות להתמודדות עם המציאות המורכבת ועם העתיד הלא צפוי.
3. חינוך לערכים: תרומה לקהילה, סולידריות חברתית, פלורליזם וסובלנות.

כל זה תוך הבנת תהליכים גלובליים ומשפטיים, יחסים בין מדינות, בין תרבויות ובין בני אדם, והכרה בעובדה כי מלבד המציאות הקרובה, קיימת מציאות בינלאומית רחבה יותר.

תגמת שיווק ויזמות

רכז המגמה: יובל צבי

תכנית הלימודים:

התלמידים ירכשו ידע רחב ויסודות תאורטיים במגוון מקצועות מנהל העסקים, כולל כלכלה, שיווק, העולם הדיגיטלי, ניהול פיננסי, חדשנות ויזמות. החומר העיוני מומחש באמצעות אירועים מהעולם העסקי, לצד לימוד מתוך ניתוחי מקרה וסיפורי הצלחה (וכישלון) מהעולם העסקי בארץ ובעולם.

הידע אותו ירכשו יישמש את התלמידים לאורך כל התכנית בעבודות מעשיות ותרגילים יישומיים. המגמה מתנהלת תוך קשר הדוק לנעשה ב"עולם האמיתי". מורי המגמה הם מנהלים בעלי נסיון בתעשיית ההיי-טק ובעולם השיווק, ובמסגרת התכנית ישולבו ביקורים בחברות עסקיות והרצאות של אנשי שיווק ויזמים נבחרים.

המגמה החדשנית הינה בהיקף של 5 יחידות לימוד. ציון הבגרות נקבע על בסיס שקלול ציוני העבודות והמטלות הניתנות במהלך 3 שנות הלימוד במגמה.

העבודות מבוססות על יישום וניתוח של החומר הנלמד בכיתה בעולם האמיתי.

יחידת לימוד אחת היא פרויקט הסיום בכיתה י"ב ("פורום כרישים") - שם בונים התלמידים תכנית עסקית ושיווקית למיזם חדש אותו הם מתכננים ומציגים אותם בפני בכירים מהעולם העסקי.

המגמה מיועדת לתלמידים ותלמידות מצטיינים המעוניינים להכיר את העולם העסקי ולרכוש כלים מעשיים לשימוש בו ולאלו הרוצים להשתלב בעתיד כיזמים ב- Start Up Nation.

תכנית הלימודים שמה דגש, לצד ידע נדרש במקצועות המהווים אבני יסוד בעולם העסקים, על טיפוח מיומנויות אישיות וניהוליות ופיתוח ארגז כלים מעשי של חשיבה יצירתית, עבודת צוות, ניהול פרוייקטים, מיומנויות מחשב ועוד.

כל אלה יקנו לתלמידים כלים מקצועיים ודרך חשיבה שתאפשר להם לנתח את המתרחש בעולמם, להכיר את המציאות העסקית, שיווקית וצרכנית שבה הם חיים, להבינה, להבחין בשינויים החלים בה ולדעת להסביר אותה.

פרק ו': הנחיות כלליות לבחירת מקצועות מורחבים

א. תנאי הקבלה למקצועות המורחבים

ביולוגיה	ציון שנתי 75 בביולוגיה לתלמידי 4-5 יח"ל מתמטיקה ציון שנתי 80 בביולוגיה לתלמידי 3 יח"ל מתמטיקה המלצת המורה.
הסטוריה	ציון שנתי 70 לפחות בהסטוריה. המלצת המורה.
כימיה	ציון שנתי 85 לפחות בכימיה. לימודי מתמטיקה מוגבר 5 יח"ל בציון 65 ומעלה. לימודי מתימטיקה מוגבר 4 יח"ל בציון 85 ומעלה. המלצת המורה.
מדעי החברה	ציון שנתי 70 לפחות במתמטיקה 3 יח"ל. תלמידים שלמדו מדעי החברה בכתה ' - ציון 70 לפחות. המלצת המורה.
מדעי המחשב	לימודי מתמטיקה מוגבר 5 יח"ל בציון 70 ומעלה. לימודי מתמטיקה מוגבר 4 יח"ל בציון 80 ומעלה. תלמידים שלמדו מדעי המחשב בכתה 'י, ציון 80 ומעלה. המלצת המורה.
ספרות בראי הקולנוע ותאטרון	ממוצע ציונים במקצועות הומניסטים 70 לפחות.
ערבית/צרפתית	ציון שנתי 80 לפחות בערבית או בצרפתית. המלצת המורה.
תנ"ך	ציון שנתי 70 לפחות בתנ"ך. המלצת המורה.
מחשבת ישראל	ממוצע ציונים 70 במקצועות הומאנים.
מחול	מגמה ייחודית. בחינה וראיון לפני הכניסה לכתות 'י.
הנדסת תוכנה - סייבר	מגמה ייחודית. בחינה וראיון לפני הכניסה לכתות 'י.
כימיה רפואית	מגמה ייחודית, בחינה וראיון לפני הכניסה לכיתה 'י. תלמידי המגמה אינם יכולים להרחיב כימיה.
המגמה הבינלאומית	מגמה ייחודית, בחינה וראיון לפני הכניסה לכיתה 'י. תלמידי המגמה אינם יכולים להרחיב מדעי החברה.
יזמות ומנהל עסקים	מגמה ייחודית, בחינה וראיון לפני הכניסה לכיתה 'י. תלמידי המגמה אינם יכולים להרחיב מדעי החברה.
פיזיקה	מגמה עירונית, הלימודים מתחילים מכיתה 'י ומתקיימים במרכז מצוינות למדעים, בשיתוף מכון ויצמן

פרק ז': איך לבחור נכון

מתלבטים לגבי מקצוע מורחב?

יש כמה שאלות שחשוב מאוד שתשאלו את עצמכם לפני...

בחירתו של מקצוע מורחב, היא החלטה חשובה ובעלת השלכות לעתיד. בעשורים האחרונים, בגלל הגידול באפשרויות הלימוד ובגלל שכמעט כל צרופי המקצועות אפשריים, מלווה התהליך הזה בהתלבטויות רבות. אפשר לחלק אתכם, הניצבים בפני הבחירה, לכמה קבוצות:

יש מי שיודע בדיוק מה הוא רוצה ללמוד ומוכן לעשות הכל כדי להגיע לשם.

יש מי שמשאיר את הבחירה בידי אחרים (הורים, חברים, רכזת, יועצת, מחנכת או גורל).

לעומתם - ישנם אילו המתקשים להצביע על תחום אחד או שניים שיספק אותם, או שמתייחסים לבחירת מקצוע המורחב כהחלטה כה משמעותית, עד שהיא משתקת אותם והם נתקלים בקושי רב לקבל החלטה.

קודם כל, חשוב להירגע ולזכור שבעתיד הרחוק תוכלו להתחרט ולשנות. בחירתכם במקצוע מורחב איננה מחייבת אתכם גם בעתיד.

צוות בה"ס יעזור לכם לבחון את השיקולים שיש לקחת בחשבון כדי להגיע להחלטה שתמנע ככל הניתן עוגמת נפש, בזבז זמן וכישלון.

שלוש השאלות הקריטיות

לפני בחירת מקצועות מורחבים מומלץ לענות בכנות על שלוש שאלות:

- 1) האם אני ריאלי או הומני, חזק במדעי החברה או בשפות?
- 2) מהי המטרה שלי בבחירת המקצוע?
- 3) מהם כישורי האישיים ונטיות ליבי?

תשובה לשאלה הראשונה

יכולה לסייע למתלבט לבחור קבוצת תחומים להם הוא מתאים יותר וקבוצת תחומים שאינם מתאימים לו. עליך לבדוק באיזה תחום (ראלי או הומני) הישגיך הלימודיים לאורך השנים טובים יותר ונדרש לך פחות מאמץ להשיגם.

העבר הוא חזאי מדוייק לגבי מה שמצפה לך בעתיד.

בתשובה לשאלה השניה נסו לגלות מהי המטרה העומדת מאחורי החלטה שעשיתם.

יכולות להיות מטרות שונות.

בידקו: מה חשוב לכם בבחירת המקצוע?

• האם המטרה היא ללמוד משהו שמעניין אותי?

• אולי ללמוד משהו קל - שיאפשר לי זמן פנוי לדברים אחרים.

• ללמוד מה שיאפשר לי תעודת בגרות עם הציונים הטובים ביותר.

• ללמוד בקבוצת לימוד שבה יהיו לי הרבה חברים כלבבי.

• ללמוד מקצוע שיעזור לי בעתיד לבחירת המקצוע לחיים/לצבא.

• ללמוד מה שנחשב להכי יוקרתי כדי להראות שאני שווה יותר (להורים, לחברים, לעצמי)

• ללמוד מקצועות שיאפשרו לי לימודים גבוהים בתחומים שעליהם כבר החלטתי.

• להמשיך את המסורת המשפחתית.

• הורי הם בעלי נסיון והם יודעים מה כדאי לי ללמוד.

כל אחד חייב לנסח לעצמו את המטרה האישית שלו באופן מוגדר ואופרטיבי.

בתשובה לשאלה השלישית, ובכפוף לתשובות לשאלות הקודמות, תוכל להגדיר לעצמך מה

כדאי לך ללמוד כדי לנצל בתבונה את כישוריך ובאילו תחומים אתה מתעניין באופן מיוחד. מוטב לנסות

לנטרל שיקולים זרים, לעצום עיניים ולמצוא מה באמת מתאים לכם. לאילו תחומים אתם נמשכים

ובאילו מקצועות אתם מוכנים ללמוד ולהשקיע שעות רבות.

אחרי שעניתם על כל השאלות: איספו מידע מתוך החוברת לגבי מקצועות הלימוד המוצעים

בביה"ס: מהם הנושאים הנלמדים ומהו הקריטריון לקבלה. חשוב לשמור על ראש פתוח ולנסות להגיע

להחלטה המשלבת בין כל השיקולים בצורה הטובה ביותר. במידת הצורך, כדי להגיע לתשובות הנכונות

ביותר לגבי עצמכם ניתן להיעזר בחבר או במשפחה, יועצת, רכז ומחנכים שיעזרו לכם בתשובות לשאלות,

כי לפעמים אחרים רואים אותנו אחרת מכפי שאנו רואים את עצמנו.

מי שמתקשה בשלב זה להחליט, ומרגיש שאין הוא מסוגל לבחור בתחום אחד (הומני או ראלי) יכול לבחון

אפשרות לשלב לימודים בתחומים שונים המשלימים זה את זה.

למשל פיזיקה וספרות/שפות או מדעי החברה וכימיה.

בחירת מקצועות מורחבים הינה החלטה חשובה ולעיתים קשה. לאחר שמקדישים זמן לחשיבה על שלוש

השאלות הנ"ל מצטמצמות האופציות.

לתשומת ליבכם!

אם אינכם מצליחים להחליט קחו לכם מספר ימים כדי לחשוב על כך. יתכן שאתם זקוקים לזמן נוסף כדי לפתח תמונה עתידית.

זכרו!!

הכרות טובה עם עולם המקצועות, המופיע בחוברת ואיסוף מידע כמה שיותר מפורט יתנו לכם שליטה טובה יותר על בחירתכם. מידע = כוח נכון לבחור.

ומה הלאה?

השלב הסופי הוא ברמת האינטגרציה. כלומר אתם לוקחים בחשבון את מה שאתם יודעים על עצמכם, ובמיוחד יכולות ונטיות, מצליבים זאת עם מספר מקצועות שעליהם בררתם היטב ובסוף בוחרים במקצוע שהוא אולי אינו מושלם עבורכם (בינינו אין כזה דבר "מושלם") אבל הבחירה היא בת ביצוע, מעשית ומתאימה לכם.

אבל זה די מפחיד להתחייב?

נכון. רק שללא מחויבות אמיתית למקצוע שבחרתם ללמוד יהיה לכם קשה להשקיע ולהצליח בו ואז גדל הסיכוי שתרגישו התמרמרות ותסכול. ברגע שהחלטתם ללכת על כוון מסוים חשוב שתעשו זאת בהשלמה. השאירו את הספקות בבית. תנו הזדמנות אמיתית לבחירה שלכם תוך שאיפה להצלחה מירבית.

ואם אני מהמתלבטים הכרוניים? אני מכיר את עצמי ואת עולם המקצועות,

הכל פתוח בפני אבל אינני יודע מה לבחור מה לעשה?

אענה לכם בסיפור. אתם זוכרים את ספר הילדות "עליסה בארץ הפלאות"? באחד החלקים עליסה פוגשת חתול. והיא שואלת אותו: "יש לי כל כך הרבה דרכים ללכת ואינני יודעת באיזו לבחור" החתול עונה לה: "מהי מטרתך, לאן את רוצה להגיע?" ועליסה עונה: "אינני יודעת מה מטרתי". "אם כך, עונה לה החתול, זה ממש לא משנה באיזו דרך תלכי כל עוד את צועדת בדרך מסויימת".

מהו מוסר ההשכל?

שאם אינכם יודעים במה לבחור, קחו כוון שקרוב אליכם ביותר והתמידו בו וההצלחה תאיר לכם פנים.

ואם בסוף אגלה שבחרתי לא טוב?

קיימים מיתוסים רבים בהקשר לבחירות מקצועיות שיוצרים חששות רבים. ממחקרים ומנסיוני בתחום ההכוון אני יכולה לספר לכם כי:

1. אנו חיים בעולם של הסתברויות וחוסר ודאות. אין אמת אחת מוחלטת ומושלמת. השאיפה לבחור את המושלם מביאה לציפיות מוגזמות ומתנפצת מול קשיי המציאות. היו גמישים בחשיבה ודאגו תמיד שתהינה לכם מספר אלטרנטיבות לפעולה. כך תוכלו לחסוך מעצמכם תסכול מאי מימוש רצונכם.
2. הבחירה המקצועית אינה אירוע חד פעמי המחייב לכל החיים. תמיד קיימת אפשרות להתפתחות והשתנות לאחר סיום הלימודים ולאחר קבלת תעודת הבגרות הטובה ביותר שיכולת לקבל בבית הספר התיכון.
3. אנשים ומקצועות משתנים במהלך החיים. יתכן שבעתיד ישתנו מטרותיכם ואז תבחרו בחירה חדשה שתתאים למצבכם החדש. בעולם המודרני מקובל ואפשרי לעשות הסבה מקצועית ולשנות את הבחירות הראשוניות שלכם.

"הדרך היחידה לעשות עבודה נהדרת היא לאהוב את מה שאתם עושים"

סטיב ג'ובס

אכל אורק התהלים כל צוות המורים -
 רכזי המקצועות, מחנכים, מורים מקצועיים, רכז ויועצת השכבה
 עוזרים ארסות התלמידים והוריהם לצורכי הוועצות אישית.

מאחלים לכם בחירה נכונה ואושר!

בואו להתיעץ

צוות השכבה

רכזי המקצועות

מורים מקצועיים

ג'ולי חיימוביץ - סגנית מנהלת ביה"ס

סמדר גולדשטיין - מנהלת בית הספר

לקראת י"א

מבנה תעודת הבגרות ומקצועות הבחירה

רחוב אז"ר 49 כפר-סבא 44214, ת.ד. 725

טל: 09-7678220 פקס: 09-7678224

ks-edu.org/schools/herzog

מרץ 2022